

Lehdistötiedote

Luxemburg, 15. marraskuuta 2018

Tarkastajat: EU:n vakuutusvalvonta kehittyy, mutta ratkaistavana on yhä mittavia haasteita

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) on edistänyt merkittäväällä tavalla vakuutusalan yleistä valvontakulttuuria ja rahoitusvakautta. Tarkastajat toteavat kuitenkin, että EIOPAlla, kansallisilla valvojilla ja lainsäätäjillä on yhä ratkaistavanaan mittavia haasteita. Esimerkiksi rajat ylittävää toimintaa harjoittavien vakuutusyhtiöryhmittymien valvontaa, vakuutusyhtiöiden käyttämien sisäisten mallien valvontaa sekä EIOPAn oman hallinnon valvontaa on lujitettava.

EIOPA perustettiin vuonna 2011 osana rahoitusalan valvonnan uudistuksia, vastauksena vuosien 2007–2008 rahoituskriisiin. EIOPAn keskeisenä velvollisuutena on varmistaa laadukas, vaikuttava ja yhtenäinen eläke- ja vakuutusalan valvonta EU:ssa. Tämä tapahtuu yhteistyössä kansallisten valvojen kanssa (kansalliset toimivaltaiset viranomaiset). Tavoitteena on varmistaa samantasoinen suojele vakuutusentottajille ja veronmaksajille. Euroopan komissio, Euroopan parlamentti ja neuvosto käyvät parhaillaan perusteellisesti läpi Euroopan valvontaviranomaisten institutionaalista kehystä ja toimeksiantoa. EIOPA on yksi näistä valvontaviranomaisista.

Tarkastajat arvioivat toimia, joiden avulla EIOPA pyrki varmistamaan kansallisten vakuutusalan valvontajärjestelmien lähentymisen EU:ssa vuosina 2015–2017. Lisäksi arvioitiin EIOPAn resurssien riittävyyttä sekä hallintoa. Tarkastajat analysoivat myös vuonna 2016 toteutettua Euroopan laajuista vakuutusalan stressitestistä, sillä se on keskeisessä asemassa yksilöitäessä vakuutusalan rahoitusvakauteen mahdollisesti kohdistuvia riskejä.

“Euroopan valvontaviranomaisilla on keskeinen rooli pyrittäessä välttämään rahoitusmarkkinoiden toimimattomuutta, joka voisi vaikuttaa haitallisesti reaaliatalouteen ja kuluttajien hyvinvointiin”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Rimantas Šadžius. “Siksi on olennaista, että käynnissä olevassa lainsäädännön tarkistuksessa otetaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen toimittaman EIOPAn arvioinnin tulokset etenkin sen resurssien riittävyyden ja hallinnon osalta sekä EIOPAn kansallisten viranomaisten kanssa tekemä yhteistyö, jonka tarkoituksena on varmistaa rajat ylittävän vakuutustoiminnan tehokas valvonta”.

Tarkastajat havaitsivat, että toimet, joiden avulla EIOPA pyrkii varmistamaan kansallisten viranomaisten suorittaman valvonnan yhdenmukaisuuden, perustuivat vakaaseen analyysiin. EIOPA

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja Puh. (+352) 4398 47063 Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – Lehdistöavustaja Puh. (+352) 4398 45410 Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
Sähköposti: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

havaitsevat huomattavia puutteita valvontakäytäntöjen laadussa ja tuloksellisuudessa eri jäsenvaltioissa. EIOPA ei kuitenkaan suorittanut suositustensa perusteella systemaattista seuranta.

Tarkastajat toteavat, että EIOPan toteuttamaan rajat ylittävää toimintaa harjoittavien vakuutusyhtiöryhmittymien valvontaan liittyy järjestelmäpuutteita. Nykyisen lainsäädännön ja toimintakäytännön avulla ei kyetä varmistamaan samantasoista valvontaa, avoimuutta ja suojelua kaikille kuluttajille EU:ssa. Vastaavasti tarkastajat panivat merkille huomattavia eroja siinä, kuinka tiukasti kansalliset viranomaiset valvovat sisäisiä malleja, joita vakuutusyhtiöt käyttävät riskiensä laskentaan. EIOPA puuttui näihin ongelmiin, mutta tietojen rajoitettu saatavuus haittasi useissa tapauksissa huomattavasti sen yhdenmukaisuuden parantamiseen tähtääviä toimia.

Tarkastajat toteavat, että vuonna 2016 toteutettu EU:n laajuinen vakuutusalan stressitesti oli hyvin organisoitu. Testin yhteydessä suoritettu tietojen validointi- ja aggregointiprosessi oli tarkoituksenmukainen ja tarkka. Skenaariot kohdentuivat vaikuttavalla tavalla alan osalta yksilöityihin pääasiallisiin riskeihin. Tarkastajat havaitsivat kuitenkin puutteita tavassa, jolla skenaariot kalibroitiin ja perusteltiin. Lisäksi suositukset, joita EIOPA antoi stressitestin jälkeen, olivat luonteeltaan liian yleisiä.

Lopuksi kertomuksessa tuodaan esille EIOPan hallintoon ja resursseihin liittyviä ongelmia. Sen toimet perustuvat huomattavassa määrin kansallisten viranomaisten toteuttamaan vakuutusalan valvontaan jäsenvaltioissa, joilta ei aina saada riittävästi tukea. Kansallisilla viranomaisilla on lisäksi ratkaiseva asema EIOPan tärkeimmässä hallintoelimestä, mikä voi asettaa kyseenalaiseksi EIOPan riippumattomuuden kansallisten viranomaisten työn vaikuttavuuden tarkistamisen osalta. EIOPan tehtävien monitahoisuus huomioon ottaen valvontahenkilöstön määrä vaikuttaa liian vähäiseltä.

Tarkastajat esittävät EIOPALLE seuraavat suositukset, joiden tarkoituksena on sen toiminnan vaikuttavuuden parantaminen pitäen mielessä myös käynnissä oleva Euroopan valvontaviranomaisten tarkastus. EIOPan olisi

- keskitettävä valvontavälineensä paremmin ja suoritettava niiden perusteella seuranta
- pyrittävä ratkaisemaan yhteistyössä Euroopan komission ja lainsäädäntövallan käyttäjien kanssa rajat ylittävän liiketoiminnan valvontaan liittyvät järjestelmäpuutteet ja käsiteltävä sisäisten mallien valvontaa koskevien tietojen saatavuusrajoitteita
- parannettava stressitestiskenaarioiden suunnittelua, lisättävä niiden yhteydessä noudatettavien menetelmien läpinäkyvyyttä, annettava relevantimpia suosituksia ja edistettävä yksittäisten tulosten julkaisua
- osoitettava lisää henkilöstöä valvontatehtäviin.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan finanssivalvojen järjestelmään (EFVJ) kuuluu kolme Euroopan valvontaviranomaista: Euroopan pankkiviranomainen (EPV), Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA). Lisäksi järjestelmään kuuluu Euroopan järjestelmäriskikomitea (EJRK). Syy näiden valvontaviranomaisten perustamiseen oli tiiviimmän yhteistyön ja tiedonvaihdon varmistaminen kansallisten valvontaviranomaisten (joita kutsutaan myös kansallisiksi toimivaltaisiksi viranomaisiksi) välillä. Tavoitteena oli rajat ylittäviin ongelmiin liittyvien EU:n ratkaisujen hyväksynnän helpottaminen ja sääntöjen johdonmukaisen soveltamisen ja tulkinnan edistäminen.

EIOPA toimii Euroopan komission, parlamentin ja neuvoston riippumattomana neuvoa-antavana elimenä. EIOPan velvollisuudet Euroopan vakuutusmarkkinoilla jaetaan laajasti neljään luokkaan: sääntelyyn, valvontaan ja valvontakäytäntöjen lähentymiseen, rahoitusvakauteen ja kuluttajansuojaan.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen

kertomuksissa esitetyistä suosituksista pannaan täytäntöön. Suositusten korkea täytäntöönpanoaste osoittaa, että tilintarkastustuomioistuimen työstä on hyötyä EU:n kansalaisille.

Eriyiskertomus nro 29/2018 ”EIOPA edisti merkittävästi vakuutusalan valvontaa ja vakautta, mutta ratkaistavana on yhä mittavia haasteita” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.